

צמח נסיונות
מרכז אזורי למחקר חקלאי

בגנות סובטרופיים תמרים כותנה
ד"ר ש' כול רפת יענים
חקלאות ימית סופ' אזורי מעבדות כלליות שרות שדה האגף הצמח

3/05/21

דיגום שנתי של מי הכנרת, תובנות ל-2021

החדשות הטובות: הירידה בריכוז הכלורידים במי הכנרת, נמשכת זו השנה השלישית.

אנו עורכים מזה מספר שנים, בחודש מאי, עם תחילת חידוש ההשקיה, דיגום של מי הכנרת לבחינת מגמות רב שנתית של מדדי המליחות, ריכוז יסודות הזנה, בדיקות בקטריאליות ומתכות כבדות. מקום הדיגום קבוע, קייסון, הדיגום מתבצע על ידי דוגם מוסמך מטעם משרד הבריאות והבדיקות מתבצעות במעבדות גם הן מוסמכות מטעם הרשות הלאומית להסמכת מעבדות ומשרד הבריאות. חשוב להדגיש כי משקי עמק הירדן מקבלים תמהיל של מי כנרת ומי ירמוך (לא רק מי כנרת) ביחסים משתנים על פי מיקום החלקות המושקות. גם מים אלו נבדקים במעבדת שרות השדה צמח.

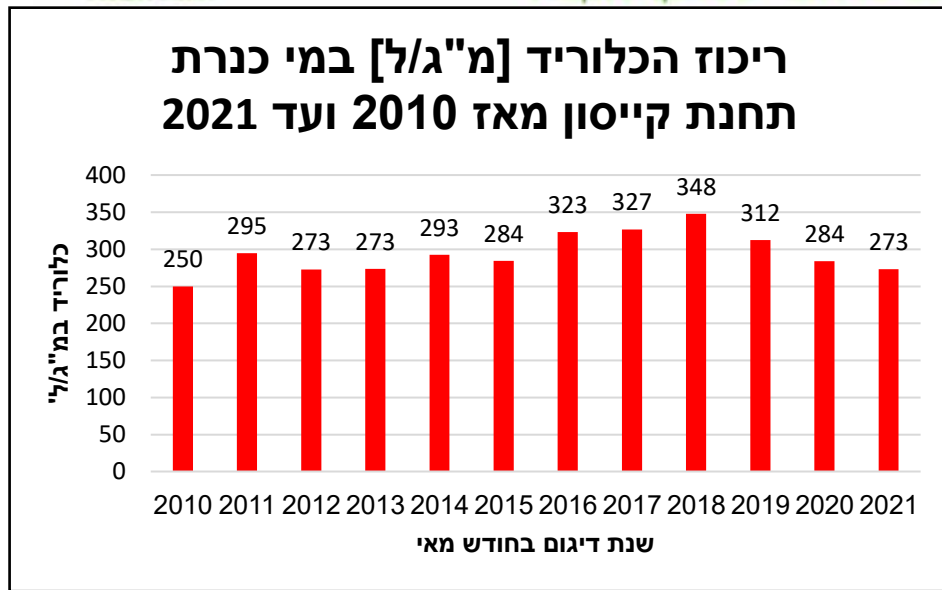
להלן סיכום הממצאים מחודש מאי 2021 בהשוואה לשנים הקודמות:
מליחות:

מוליכות חשמלית (EC), הנו מדד לכלל המלחים: בעשור החולף הריכוז הנמדד היה כמעט תמיד מעט **גבוה** מ-1.0. זה שווה ערך לכ-640 מ"ג מלחים מומסים בליטר מים. השנה נמצא 1.18 דצ"מ, דומה לערכים שבין 2012 ל-2016. בשנים השחונות של 2017-2019 ה EC הגיע ל-1.3 ד"צ/מ. ה SAR, מדד המשקלל את היחס בין הקטיונים ה"חיוביים", סידן ומגניזיום, לבין הנתרן ה"בעייתי" לקרקע ולגידולים, נמצא גם הוא במגמה ברוכה של ירידה. כלוריד, האניון המשמש כמדד מקובל למליחות, יורד מערכים שחצו את ה-300 מ"ג/ל' בשנים השחונות **ל- 273 מג/ל' ב-2021**. (ראה גרף).

בגנות סובטרוחפיים תמרים כותנה
ד"ר ש לוכ רפת יענים
חקלאות ימית סופ אזורי מעבדות כלכיות שרות שדה האגת הצומח

צמח נסיונות
מרכז אזורי למחקר חקלאי

ריכוז יסודות ההזנה נמוך ויציב כצפוי במים שפירים.
ריכוז המתכות הכבדות במי כנרת: אלומיניום, ארסן, בורון, בריליום, קדמיום, קובלט, כרום, נחושת, ברזל, ליטיום, כספית עופרת ועוד, ריכוזם מתחת לסף העליון המותר.
רמת החיידקים הפתוגניים גם הם ברמות נמוכות מתחת לגבול הגילוי של הבדיקה

נורית בן הגיא
שרות השדה צמח

הבדיקות מתבצעות במימון הועדה החקלאית של המועצה האזורית עמק הירדן בניהולה של ענבל אגוזי